

AKTA KARNE DLA APLIKANTÓW

Małgorzata Młodawska-Piaseczna
Igor Tuleya, Anna Wielgołewska

APLIKACJE PRAWNICZE

WYDANIE **4**

AKTA KARNE DLA APLIKANTÓW

Małgorzata Młodawska-Piaseczna
Igor Tuleya, Anna Wielgołewska

APLIKACJE PRAWNICZE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

WYDANIE

4

Stan prawny na 1 marca 2023 r.

Wydawca
Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący
Kinga Zając

Opracowanie redakcyjne
Violet Design

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Poszczególne części książki napisali:

Małgorzata Młodawska-Piaseczna – część I pkt 3; część II kazusy 1–4

Igor Tuleya – część II kazusy 8, 9; części III, IV

Anna Wielgolewska – część I pkt 1, 2, 4; część II kazusy 5–7

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2023

ISBN 978-83-8328-445-3

4. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	13
---------------------	----

Część I

Uwagi ogólne

1. Jak korzystać z książki (<i>Anna Wielgolewska</i>)	17
2. Kilka uwag przed przystąpieniem do pisania pracy (<i>Anna Wielgolewska</i>)	20
3. Konstrukcja apelacji (<i>Małgorzata Młodawska-Piaseczna</i>)	23
4. Opinia prawna o braku podstaw do wniesienia apelacji (<i>Anna Wielgolewska</i>)	50
4.1. Uwagi ogólne	50
4.2. Podstawowe zasady sporządzania opinii prawnej o braku podstaw do wniesienia apelacji	54
4.3. Wzór opinii prawnej	57

Część II

Kazusy

Kazus nr 1 (<i>Małgorzata Młodawska-Piaseczna</i>)	63
1. Informacja dla zdającego	64
2. Pisma i dokumenty	68
2.1. Notatka urzędowa	68
2.2. Protokół zatrzymania osoby Edwarda Owczarka	70
2.3. Postanowienie o wszczęciu dochodzenia	72
2.4. Protokół przesłuchania świadka Huberta Zawistowskiego	73
2.5. Protokół przesłuchania świadka Filipa Wyżykowskiego	75
2.6. Notatka urzędowa	77
2.7. Postanowienie o powołaniu biegłego	78
2.8. Protokół przesłuchania świadka Zdzisława Czaplińskiego	80
2.9. Protokół przesłuchania świadka Leny Miłkowskiej	82
2.10. Opinia biegłego z zakresu medycyny sądowej	84
2.11. Postanowienie o przedstawieniu zarzutów Edwardowi Owczarkowi	85
2.12. Protokół przesłuchania podejrzanego Edwarda Owczarka	86

2.13.	Postanowienie o przedstawieniu zarzutów ZygmuntoWi Wiśniewskiemu	88
2.14.	Protokół przesłuchania podejrzanego Zygmunta Wiśniewskiego	89
2.15.	Dane osobopoznawcze o podejrzanym	91
2.16.	Protokół przesłuchania świadka Leny Miłkowskiej	92
2.17.	Protokół przesłuchania świadka pokrzywdzonego Mikołaja Czaplińskiego	94
2.18.	Postanowienie o wyłączeniu materiałów do odrębnego postępowania	96
2.19.	Akt oskarżenia	99
2.20.	Protokół rozprawy głównej z 15.09.2022 r.	102
2.21.	Protokół rozprawy głównej z 30.10.2022 r.	109
2.22.	Wyrok	113
2.23.	Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku	115
2.24.	Uzasadnienie	116
3.	Proponowane rozwiązanie	124
Kazus nr 2	(Małgorzata Młodawska-Piaseczna)	135
1.	Informacja dla zdającego	136
2.	Pisma i dokumenty	139
2.1.	Postanowienie o wyłączeniu materiałów do odrębnego postępowania ze sprawy o sygn. akt 4311-6.Ds.1015.2021	139
2.1.1.	Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	141
2.1.2.	Zaświadczenie pracodawcy o wysokości dochodów pracownika	142
2.1.3.	Wykaz dowodów rzeczowych	143
2.1.4.	Protokół przesłuchania świadka Heleny Miś	144
2.1.5.	Opinia z zakresu badań pisma ręcznego i podpisu	146
2.1.6.	Postanowienie o przedstawieniu zarzutów Emilowi Maślakowi	148
2.1.7.	Protokół przesłuchania podejrzanego Emila Maślaka	149
2.1.8.	Postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych	151
2.2.	Postanowienie o wszczęciu śledztwa	152
2.3.	Postanowienie o przedstawieniu zarzutów Helenie Miś	153
2.4.	Protokół przesłuchania podejrzanym Heleny Miś	154
2.5.	Notatka urzędowa	157
2.6.	Postanowienie o wyłączeniu materiałów do odrębnego postępowania ze sprawy o sygn. akt 4311-6.Ds.1990.2021	158
2.7.	Akt oskarżenia	160
2.8.	Protokół rozprawy głównej z 14.09.2021 r.	163
2.9.	Protokół rozprawy głównej z 29.10.2021 r.	167
2.10.	Protokół rozprawy głównej z 15.12.2021 r.	172
2.11.	Protokół rozprawy głównej z 15.06.2021 r.	177
2.12.	Odpis wyroku w sprawie o sygn. akt III K 504/21	180
2.13.	Wyrok	182
2.14.	Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku	184
2.15.	Uzasadnienie wyroku	185
3.	Proponowane rozwiązanie	194

Kazus nr 3 (<i>Małgorzata Młodawska-Piaseczna</i>)	200
1. Informacja dla zdającego	201
2. Pisma i dokumenty	205
2.1. Protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej	205
2.2. Postanowienie o wszczęciu śledztwa	209
2.3. Notatka urzędowa	210
2.4. Notatka urzędowa	211
2.5. Protokół zatrzymania osoby Artura Adamskiego	212
2.6. Protokół okazania osoby Filipa Jaworskiego	214
2.7. Protokół okazania osoby Daniela Zalewskiego	217
2.8. Protokół okazania osoby Artura Adamskiego	220
2.9. Protokół przesłuchania świadka Huberta Zawistowskiego	223
2.10. Protokół przesłuchania świadka Bartłomieja Sosnowskiego	225
2.11. Postanowienie o przedstawieniu zarzutów Danielowi Zalewskiemu	227
2.12. Protokół przesłuchania podejrzanego Daniela Zalewskiego	228
2.13. Postanowienie o przedstawieniu zarzutów Arturowi Adamskiemu	230
2.14. Protokół przesłuchania podejrzanego Artura Adamskiego	232
2.15. Protokół przesłuchania świadka Elżbiety Wieczorek	234
2.16. Protokół przesłuchania świadka Kamila Paprockiego	236
2.17. Notatki urzędowe	238
2.18. Odpis wyroku w sprawie o sygn. akt III K 600/19	240
2.19. Postanowienie o zamknięciu śledztwa	242
2.20. Akt oskarżenia	243
2.21. Protokół rozprawy głównej	249
2.22. Wyrok	260
2.23. Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku	263
2.24. Uzasadnienie wyroku	264
3. Proponowane rozwiązanie	273
Kazus nr 4 (<i>Małgorzata Młodawska-Piaseczna</i>)	280
1. Informacja dla zdającego	281
2. Pisma i dokumenty	284
2.1. Notatka urzędowa	284
2.2. Protokół zatrzymania Aleksandra Sokołowskiego	286
2.3. Protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej	288
2.4. Protokół oględzin osoby	291
2.5. Protokół oględzin rzeczy	292
2.6. Postanowienie o wszczęciu śledztwa	294
2.7. Postanowienie o zasięgnięciu opinii biegłego	295
2.8. Opinia biegłego	297
2.9. Postanowienie o przedstawieniu zarzutów Aleksandrowi Sokołowskiemu	298

2.10. Protokół przesłuchania podejrzanego Aleksandra Sokołowskiego	299
2.11. Wykaz dowodów rzeczowych	302
2.12. Postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych	303
2.13. Zarządzenie o przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego	304
2.14. Wniosek o zastosowanie tymczasowego aresztowania	305
2.15. Posiedzenie w przedmiocie tymczasowego aresztowania	308
2.16. Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu	310
2.17. Protokół przesłuchania świadka Antoniego Janowskiego	313
2.18. Protokół przesłuchania świadka Jana Kowalewskiego	315
2.19. Wywiad środowiskowy	317
2.20. Postanowienie o zamknięciu śledztwa	320
2.21. Akt oskarżenia	321
2.22. Protokół rozprawy głównej z 7.05.2022 r.	326
2.23. Wyrok	335
2.24. Protokół rozprawy głównej z 26.06.2022 r.	337
2.25. Wyrok	341
2.26. Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku	344
2.27. Uzasadnienie wyroku	345
3. Proponowane rozwiązanie	357
Kazus nr 5 (Anna Wielgolewska)	364
1. Informacja dla zdającego	365
2. Pisma i dokumenty	366
2.1. Notatka urzędowa	366
2.2. Protokół zatrzymania podejrzanego Sylwestra Kowalczyka	367
2.3. Protokół przeszukania osoby Sylwestra Kowalczyka	370
2.4. Protokół użycia testera narkotykowego	372
2.5. Protokół przesłuchania świadka Norberta Artyma	374
2.6. Protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej	376
2.7. Załącznik do protokołu	379
2.8. Postanowienie o wszczęciu dochodzenia	380
2.9. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika strony	381
2.10. Postanowienie o przedstawieniu zarzutów podejrzanemu Sylwestrowi Kowalczykowi	382
2.11. Protokół przesłuchania podejrzanego Sylwestra Kowalczyka	384
2.12. Postanowienie o zasięgnięciu opinii biegłego	386
2.13. Protokół przesłuchania świadka Aldony Kwaśniewskiej	388
2.14. Opinia sądowo-lekarska	390
2.15. Postanowienie o zasięgnięciu opinii biegłego	392
2.16. Zarządzenie o przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego o podejrzanym przez zawodowego kuratora sądowego	394
2.17. Wniosek dowodowy	395

2.18. Opinia sądowo-psychiatryczna	396
2.19. Protokół oględzin rzeczy	398
2.20. Wywiad środowiskowy	399
2.21. Postanowienie o oddaleniu wniosków dowodowych	401
2.22. Postanowienie o zamknięciu dochodzenia	403
2.23. Akt oskarżenia	404
2.24. Protokół rozprawy głównej z 1.02.2022 r.	407
2.25. Protokół rozprawy głównej z 1.03.2022 r.	414
2.26. Wyrok	418
2.27. Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku	420
2.28. Uzasadnienie wyroku	421
3. Proponowane rozwiązanie	428
Kazus nr 6 (Anna Wielgolewska)	435
1. Informacja dla zdającego	436
2. Pisma i dokumenty	438
2.1. Notatka urzędowa	438
2.2. Protokół zatrzymania osoby Alfreda Bodowskiego	440
2.3. Postanowienie o zatwierdzeniu zatrzymania rzeczy – przeszukania	443
2.4. Protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej	445
2.5. Protokół przesłuchania świadka Alfreda Bodowskiego	449
2.6. Protokół przesłuchania świadka Janiny Górskiej	451
2.7. Postanowienie o wszczęciu dochodzenia	455
2.8. Notatka urzędowa	456
2.9. Protokół przesłuchania świadka Wandy Szczepańskiej	457
2.10. Protokół przesłuchania świadka Macieja Górskiego	459
2.11. Postanowienie o przedstawieniu zarzutów podejrzanemu Alfredowi Bodowskiemu	461
2.12. Protokół przesłuchania podejrzanego	462
2.13. Odpis wyroku	465
2.14. Protokół przesłuchania świadka Janiny Górskiej	467
2.15. Postanowienie o zmianie postanowienia o przedstawieniu zarzutów	469
2.16. Protokół przesłuchania podejrzanego	470
2.17. Akt oskarżenia	471
2.18. Protokół rozprawy głównej z 15.06.2022 r.	473
2.19. Protokół rozprawy głównej z 30.09.2022 r.	478
2.20. Wyrok	483
2.21. Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku	485
2.22. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika strony	486
2.23. Uzasadnienie wyroku	487
3. Proponowane rozwiązanie	494

Kazus nr 7 (<i>Anna Wielgolewska</i>)	502
1. Informacja dla zdającego	503
2. Pisma i dokumenty	505
2.1. Zawiadomienie o przestępstwie	505
2.2. Umowa o świadczeniu usług zarządzania portfelem instrumentów finansowych	507
2.3. Informacja z banku PKO S.A.	509
2.4. Protokół przesłuchania świadka Mirosława Zawadzkiego	510
2.5. Protokół przesłuchania świadka Jadwigi Dąbrowskiej	513
2.6. Postanowienie o wszczęciu dochodzenia	515
2.7. Protokół przeszukania	516
2.8. Informacja z Komisji Nadzoru Finansowego w Warszawie	518
2.9. Protokoły przesłuchania świadka Zofii Kamoli	519
2.10. Postanowienie o przedstawieniu zarzutów podejrzanemu Aleksandrowi Kotowi	522
2.11. Protokół przesłuchania podejrzanego	524
2.12. Akt oskarżenia	527
2.13. Protokół rozprawy głównej	529
2.14. Wyrok	537
2.15. Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku	539
2.16. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika strony	540
2.17. Uzasadnienie wyroku	541
3. Proponowane rozwiązanie	549
 Kazus nr 8 (<i>Igor Tuleya</i>)	 555
1. Informacja dla zdającego	556
2. Pisma i dokumenty	557
2.1. Protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie	557
2.2. Protokół przesłuchania w charakterze świadka Henryka Kozika	561
2.3. Notatka urzędowa	564
2.4. Protokół zatrzymania osoby Tomasza Nicponia	565
2.5. Protokół przeszukania osoby Tomasza Nicponia	566
2.6. Protokół przeszukania pomieszczenia	567
2.7. Wykaz dowodów rzeczowych	568
2.8. Protokół oględzin rzeczy	569
2.9. Protokół użycia narkotestu	570
2.10. Protokół przesłuchania w charakterze świadka Joanny Wojdały	571
2.11. Protokół przesłuchania w charakterze świadka Piotra Poleskiego	574
2.12. Postanowienie o powołaniu biegłego	576
2.13. Ekspertyza kryminalistyczna	578
2.14. Postanowienie o przedstawieniu zarzutów Tomaszowi Nicponiowi	579
2.15. Protokół przesłuchania podejrzanego Tomasza Nicponia	580
2.16. Informacja z Krajowego Rejestru Karnego	582

2.17. Akt oskarżenia	583
2.18. Protokół rozprawy głównej z 23.09.2022 r.	586
2.19. Protokół rozprawy głównej z 23.10.2022 r.	592
2.20. Wyrok	595
2.21. Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku	597
2.22. Pełnomocnictwo	598
2.23. Uzasadnienie wyroku	599
3. Proponowane rozwiązanie	607
Kazus nr 9 (Igor Tuleya)	614
1. Informacja dla zdającego	616
2. Pisma i dokumenty	617
2.1. Notatka urzędowa	617
2.2. Protokół zatrzymania rzeczy	619
2.3. Protokół oględzin rzeczy	620
2.4. Wykaz dowodów rzeczowych	621
2.5. Protokół zatrzymania osoby Pawła Koraba	622
2.6. Protokół zatrzymania osoby Marcina Płaksy	623
2.7. Protokół przeszukania osoby Pawła Koraba	624
2.8. Protokół przeszukania osoby Marcina Płaksy	625
2.9. Protokół użycia urządzenia kontrolno-pomiarowego (I)	626
2.10. Protokół użycia urządzenia kontrolno-pomiarowego (II)	627
2.11. Protokół przesłuchania świadka Piotra Nowaka	628
2.12. Protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie	631
2.13. Protokół oględzin rzeczy	634
2.14. Postanowienie o wszczęciu dochodzenia	635
2.15. Protokół okazania osoby Pawła Koraba	636
2.16. Protokół okazania osoby Marcina Płaksy	638
2.17. Postanowienie o powołaniu biegłego	640
2.18. Notatka służbowa	642
2.19. Protokół przesłuchania świadka Hanny Matro	643
2.20. Opinia kryminalistyczna	645
2.21. Postanowienie o przedstawieniu zarzutów Pawłowi Korabowi	646
2.22. Protokół przesłuchania podejrzanego Pawła Koraba	647
2.23. Postanowienie o przedstawieniu zarzutów Marcinowi Płaksie	649
2.24. Protokół przesłuchania podejrzanego Marcina Płaksy	650
2.25. Postanowienie o powołaniu biegłego	653
2.26. Postanowienie o wyłączeniu do odrębnego rozpoznania	654
2.27. Informacja z Krajowego Rejestru Karnego	655
2.28. Akt oskarżenia	656
2.29. Protokół rozprawy głównej z 13.09.2021 r.	659
2.30. Informacja z Krajowego Rejestru Karnego	663
2.31. Protokół rozprawy głównej z 8.10.2021 r.	664

2.32. Protokół ogłoszenia wyroku	667
2.33. Wyrok	668
2.34. Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku	670
2.35. Pełnomocnictwo	671
2.36. Uzasadnienie wyroku	672
3. Proponowane rozwiązanie	680

Część III

Egzaminy adwokackie

1. Propozycja apelacji – egzamin adwokacki 2019 (<i>Igor Tuleya</i>)	695
2. Propozycja apelacji – egzamin adwokacki 2020 (<i>Igor Tuleya</i>)	708
3. Propozycja apelacji – egzamin adwokacki 2021 (<i>Igor Tuleya</i>)	718
4. Propozycja apelacji – egzamin adwokacki 2022 (<i>Igor Tuleya</i>)	732

Część IV

Egzaminy radcowskie

1. Propozycja apelacji – egzamin radcowski 2019 (<i>Igor Tuleya</i>)	743
2. Propozycja apelacji – egzamin radcowski 2020 (<i>Igor Tuleya</i>)	752
3. Propozycja apelacji – egzamin radcowski 2021 (<i>Igor Tuleya</i>)	764
4. Propozycja apelacji – egzamin radcowski 2022 (<i>Igor Tuleya</i>)	783

Bibliografia	791
---------------------------	-----

1. JAK KORZYSTAĆ Z KSIĄŻKI

Publikacja, którą opracowaliśmy z myślą o aplikantach adwokackich i radcowskich przygotowujących się do końcowych egzaminów zawodowych, nie ma charakteru ani zbioru wzorców, ani nie jest instrukcją, jak napisać bezbłędną apelację. Nie jest też rozprawą naukową dotyczącą apelacji w procesie karnym. Ma ona stanowić uzupełniający materiał do ćwiczeń. Przekazujemy Czytelnikom akta spraw sądowych, które nie są autentyczne. Są to materiały wyselekcjonowane przez autorów z akt spraw karnych. Jest to oczywiście materiał zmodyfikowany i to nie tylko w zakresie utajnienia danych osobowych stron postępowania, lecz także z uwagi na cel niniejszej publikacji, którym jest pomoc w przygotowaniu się do egzaminu. Wszystkie przedstawione w przykładach akta dane osobowe oraz miejsca są fikcyjne. Żadne skojarzenia z jakimkolwiek rzeczywistymi osobami czy zdarzeniami nie są zamierzone. I z tych też względów został dobrany materiał do niniejszej pracy. Również w ten sposób zostały sporządzone przykłady apelacji i opinii. Trzeba też pamiętać o tym, że nie ma jednego wzoru napisania dobrej apelacji. Nie można też przyjąć, że w danym stanie faktycznym tylko jedna apelacja jest apelacją dobrą, właściwą czy też bezbłędną. Apelacja musi być przede wszystkim skuteczna. Nawet wytyczne, które są publikowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości, są tylko wytycznymi i nie stanowią jedyne, poprawnego rozwiązania danej sprawy.

Podczas przygotowywania apelacji, zarówno tej egzaminacyjnej, jak i sporządzanej w konkretnej sprawie, najważniejsze jest to, aby znaleźć i prawidłowo wykazać, na czym polega istota problemu. Tylko bowiem jej zrozumienie pozwoli na zajęcie merytorycznego stanowiska. Na egzaminie chodzi o to, aby przekonać egzaminatora, że się wie, o co chodzi w sprawie, i potrafi się to następnie w formie apelacji bądź opinii prawidłowo przedstawić.

Zatem to, co przekazujemy Czytelnikowi, to zestaw ćwiczeń. Materiał do pracy wraz ze wskazówkami w postaci apelacji czy opinii. Jeżeli Czytelnik dojdzie do innych wniosków niż my, nie oznacza to, że pozostaje w błędzie. Jeśli dany problem rozwiąże inaczej lub zauważy coś, czego myśmy nie zauważyli, to oznacza, że jest dość dobrze przygotowany. Chodzi o to, aby istota problemu sprawy się zgadzała.

Część II publikacji zatytułowana „Kazusy” została dostosowana do obecnie obowiązujących przepisów postępowania rozpoznawczego oraz kształtu postępowania odwoławczego po jego zasadniczej zmianie i przyjęciu modelu reformatoryjnego orzekania w instancji odwoławczej.

Nowelizacja Kodeksu postępowania karnego z 11.03.2016 r. (ustawa z 11.03.2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. poz. 437 ze zm.), wprowadziła jako zasadę anonimizację danych pokrzywdzonego oraz świadka i to nie tylko odnosząc się do protokołów z czynności procesowych, lecz także do wszystkich innych dokumentów, w których znajdują się takie informacje. Wprawdzie zasada ta nie ma charakteru bezwzględnej, gdyż uprawnione podmioty mogą zarządzić odstępnie od utajniania danych dotyczących miejsca zamieszkania i pracy zawartych w protokołach lub utajnienia innych dokumentów zawierających takie informacje. Podstawą do takiej decyzji może być oczywisty brak potrzeby ochrony tych danych z tego powodu, że są one znane oskarżonemu albo znajdują się w rejestrach lub ewidencjach przekazanych do publicznej wiadomości albo z uwagi na charakter sprawy. W odniesieniu do świadka będącego funkcjonariuszem publicznym i składającego zeznania w związku z pełnioną funkcją utajnienie informacji o jego miejscu pracy, ale nie o miejscu zamieszkania, musi być uzasadnione dobrem postępowania. Szczegółowo kwestie te zostały uregulowane w art. 148a, 156a i 304 k.p.k.

Wcześniejsza natomiast nowelizacja Kodeksu postępowania karnego z 27.09.2013 r., obowiązująca od dnia 1.07.2015 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1247 ze zm.) nałożyła na sąd obowiązek stosownych pouczeń. Obecnie sąd, kierując sprawę na rozprawę główną, jest zobowiązany do pouczenia oskarżonego zgodnie ze wskazaniem z art. 353 § 3–4a k.p.k. Dodatkowo sąd po rozpoczęciu przewodu sądowego jest zobligowany do pouczenia oskarżonego, który bierze udział w rozprawie, zgodnie z treścią art. 386 k.p.k. Obowiązek pouczeń przy kierowaniu sprawy na rozprawę wynika także z tego, że oskarżony, poza nielicznymi wyjątkami, ma prawo brać udział w rozprawie i to on najczęściej będzie decydował, czy korzystać ze swego prawa. Dlatego też musi znać swoje prawa i obowiązki oraz konsekwencje z nich wypływające. Dotyczy to również wprowadzonej prekluzji dowodowej, co zostało zaznaczone przy konkretnych rozwiązaniach. Nowelizacja także uprościła kwestię zaliczania do materiału dowodowego zgromadzonych w sprawie dowodów. Nie ma potrzeby obecnie ani ich odczytywania, ani szczegółowego wskazania, jakie dowody sąd zaliczył w poczet materiału dowodowego sprawy. Kwestię tę szczegółowo reguluje treść art. 405 k.p.k. Obecnie zamiast szczegółowego wskazania dowodów, a w szczególności dokumentów, możemy w protokole rozprawy znaleźć jedynie wzmiankę, że ujawniono bez odczytywania protokoły i dokumenty zgromadzone w aktach sprawy. W prezentowanych kazusach wszystkie przytoczone powyżej zmiany zostały uwzględnione. Od 5.12.2019 r. w zakresie sporządzania uzasadnienia wyroku obowiązują zmienione przepisy, które wprowadziły tzw. uzasadnienia formularzowe.

W prezentowanych kazusach i propozycjach apelacji także uzasadnienia sądu zostały sporządzone zgodnie z obecnie obowiązującym stanem prawnym.

Części III i IV publikacji obejmują propozycje apelacji i opinii prawnej do zadań egzaminacyjnych, jakie były przeprowadzone na aplikacji adwokackiej i radcowskiej w latach 2019–2022. Rozwiązania poszczególnych zadań egzaminacyjnych zostały osadzone w stanie prawnym obowiązującym w dniu przeprowadzania egzaminu i dlatego też publikacja obejmuje propozycje apelacji z egzaminów zawodowych przeprowadzonych we wskazanych latach. Dla lepszego zrozumienia istoty prezentowanych zagadnień, zostały one zasygnalizowane w uwagach do poszczególnych zadań egzaminacyjnych.

Zamieszczone w tej części propozycje rozwiązań zadań egzaminacyjnych zostały sporządzone na podstawie wówczas obowiązujących przepisów i uwzględniają opis istotnych zagadnień dla Komisji Egzaminacyjnej do zadania z zakresu prawa karnego. Choć przedstawione zagadnienia osadzone są w obecnie obowiązującym stanie prawnym, niemniej częste nowelizacje przepisów, których jesteśmy świadkami w ostatnich czasach, nakazują także pamiętać o treści art. 4 § 1 k.k., określającego zasady intertemporalne, który zarówno stanowił wcześniej, jak i stanowi teraz, że jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże powinno stosować się ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest dla sprawcy względniejsza, zgodnie z zasadą *lex severior retro non agit*. Wprowadza on więc, w każdym przypadku zmiany ustawy w czasie od popełnienia czynu do orzekania, konieczność rozważenia na podstawie wskazanego kryterium, którego przepisy *in concreto* należy stosować.

2. KILKA UWAG PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO PISANIA PRACY

1. Przed przystąpieniem do pisania pracy należy w miarę możliwości spróbować odtworzyć warunki, w jakich będzie przebiegał egzamin. Tak więc zarezerwować czas – tyle, ile trwa egzamin, tj. obecnie 6 godzin – zgromadzić podstawowe materiały w postaci kodeksów, komentarzy czy też mieć dostęp do systemu informacji prawnej.

2. Aby wyeliminować niebezpieczeństwo, że na egzaminie zabraknie nam czasu, należy kontrolować, a później przeanalizować, które etapy pracy zajmują nam najwięcej czasu. Musimy podzielić dostępny czas na zapoznanie się z aktami sprawy, opracowanie elementów formalnych apelacji, sformułowanie zarzutów, sporządzenie uzasadnienia zarzutów i oczywiście sprawdzenie pracy.

3. Przestrzegamy przed korzystaniem z gotowych wzorów. Ta publikacja i różnorodny sposób sporządzenia przykładowych apelacji mają pomóc w wypracowaniu własnego wzorca apelacji czy opinii.

4. Przed przystąpieniem do konstruowania założeń czy pisania apelacji lub opinii należy zacząć przede wszystkim, po zapoznaniu się z materiałem zgromadzonym w aktach sprawy, od uważnego przeczytania założeń egzaminacyjnych. Ponownie należy je przeczytać po zapoznaniu się z treścią wyroku i z uzasadnieniem sądu. W założeniach często znajdują się ważne informacje dopełniające stan faktyczny sprawy, których przeoczenie może skutkować bardzo poważnymi konsekwencjami.

5. Najlepiej jest czytać akta sprawy, zaczynając od wyroku i uzasadnienia sądu.

6. Po przeczytaniu uzasadnienia należy na jego podstawie ustalić:

- jaki stan faktyczny przyjął sąd, na jakich dowodach oparł się w tej mierze i czy przeprowadził je we właściwy sposób;
- czy na podstawie ustalonego zachowania oskarżonego dokonał prawidłowej kwalifikacji prawnej czynu;
- okoliczności związane z wymiarem kary i środków karnych.

3. KONSTRUKCJA APELACJI

(Miejscowość), dn. (dzień, miesiąc, rok) [1]

Nazwa i adres sądu II instancji [2]

za pośrednictwem

Nazwa i adres sądu I instancji [3]

Oznaczenie wnoszącego pismo,
(imię, nazwisko i adres) oraz oznaczenie
strony (imię i nazwisko), której jest obrońcą
lub pełnomocnikiem, wraz z określeniem,
czy jest to przedstawicielstwo
z wyboru, czy z urzędu [4]

Sygnatura akt sądu I instancji

Sprawa przeciwko: imię i nazwisko

Oskarżonemu o czyn (czyny) z podaniem kwalifikacji prawnej [5]

APELACJA

Działając jako obrońca (pełnomocnik) z urzędu (z wyboru – w takim wypadku powinno się wskazać, czy pełnomocnictwo znajduje się w aktach, czy zostało załączone do składanego środka odwoławczego) oskarżonego (oskarżyciela posiłkowego, oskarżyciela prywatnego, pokrzywdzonego, podmiotu zobowiązanego określonego w art. 91a k.p.k.), składam apelację od wyroku Sądu (nazwa sądu), (oznaczenie) Wydziału, z dnia (data wydania wyroku), sygnatura akt (numer), którego odpis wraz z uzasadnieniem został mi doręczony w dniu (data) [6].

Na podstawie art. 444 § 1 lub 2, art. 425 § 1, 2, 3 lub 4 (wskazać właściwy paragraf) i art. 427 § 1 k.p.k. **zaskarżam** przedmiotowy wyrok **w całości (części, zakres podmiotowy – wielość oskarżonych, zakres przedmiotowy – wielość zarzutów, wskazanie zakresu zaskarżenia)**, na korzyść (na niekorzyść oskarżonego) – (wskazanie kierunku zaskarżenia)

- np. w zakresie orzeczenia o karze czy w zakresie orzeczenia o określonym środku karnym;
- np. w stosunku do oskarżonego (imię i nazwisko w wypadku wielości oskarżonych) w całości lub w części (jeżeli w części, to wskazać w jakiej);
- np. w części w zakresie braku orzeczenia o środku karnym [7].

Na podstawie art. 427 § 2 i art. 438 pkt 1, 1a, 2, 3 lub 4 k.p.k. (wskazać właściwy punkt) zaskarżonemu wyrokowi zarzucam: [8]

W wypadku względnych przyczyn odwoławczych:

Na podstawie art. 427 § 2 i art. 438 pkt 1 lub 1a k.p.k. (wskazać właściwy punkt) zaskarżonemu wyrokowi zarzucam obrazę przepisów prawa materialnego, w przypadku pkt 1 obrazę prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu (przykładowy, ogólny sposób formułowania zarzutów) [9],

- tj. art. (należy wskazać konkretny przepis) poprzez błędne zastosowanie tego przepisu, przy prawidłowo ustalonym w sprawie stanie faktycznym, polegające na uznaniu, że (należy wskazać sposób uchybienia, naruszenia tego artykułu) oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał ustawowe znamiona wskazanego przestępstwa, określone w dyspozycji powołanego powyżej artykułu, podczas gdy np. w świetle dokonanych przez sąd *meriti* ustaleń oskarżony nie może być podmiotem przypisanego mu czynu, przestępstwo to ma bowiem charakter indywidualny, czyli może zostać popełnione jedynie przez określony krąg wskazanych w nim podmiotów, do którego ten nie należy;
- tj. art. (należy wskazać konkretny przepis) poprzez błędne niezastosowanie tego przepisu, przy prawidłowo ustalonym w sprawie stanie faktycznym, wynikające z (należy wskazać sposób uchybienia, naruszenia tego artykułu) jego błędnej wykładni oraz wadliwej subsumpcji skutkujących uznaniem, że oskarżony swoim zachowaniem nie wyczerpał np. ustawowego znamienia strony przedmiotowej wskazanego przestępstwa określającego czynność sprawczą w postaci (należy wskazać postać tej czynności określoną w dyspozycji powołanego artykułu), podczas gdy w świetle dokonanych przez sąd *meriti* ustaleń w jego zachowaniu (należy wskazać to zachowanie) znajdują odzwierciedlenie okoliczności stanowiące desygnat tego znamienia, lub odwrotnie;
- tj. art. (należy wskazać konkretny przepis) np. poprzez nieorzeczenie obligatoryjnego środka karnego (należy wskazać jakiego), lub określenie jego rozmiaru bądź treści sprzecznie z przepisami prawa, czy nieorzeczenie obligatoryjnego przepadku, podobnie jak obligatoryjnego dozoru.

Na podstawie art. 427 § 2 i art. 438 pkt 2 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucam obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia (przykładowy, ogólny sposób formułowania zarzutów) [10],

- tj. art. (należy wskazać oznaczenie artykułu, którego obraży dokonał sąd) poprzez (należy wskazać, na czym to uchybienie polegało), podczas gdy (należy przedstawić, jak powinno wyglądać procedowanie sądu zgodne z tym przepisem), co skutkowało (należy wskazać negatywne konsekwencje takiego działania oraz jego relewantność w stosunku do treści wyroku);
- tj. np. art. 182 § 1 k.p.k. poprzez (należy wskazać sposób uchybienia, naruszenia tego artykułu) jego wadliwe zastosowanie i pouczenie (należy wskazać dane świadka) bezpośredniego świadka zdarzenia będącego przedmiotem niniejszego postępowania o wynikającym z niego prawie do odmowy składania zeznań w przedmiotowej sprawie, w sytuacji niezaimprowizacji okoliczności objętej wskazanym przepisem (należy wskazać, jak powinno być), bowiem osobą najbliższą jest dla oskarżonego jedynie osoba aktualnie pozostająca we wspólnym pożyciu, a nie były konkubent, do którego nie odnosi się też § 2 art. 182 k.p.k. (należy wskazać negatywne konsekwencje i możliwy wpływ na treść rozstrzygnięcia), co wobec skorzystania przez niego z prawa, o jakim został uprzedzony, doprowadziło do sprzecznego z warunkami tego artykułu wyeliminowania jego depozycji z materiału dowodowego, wykluczyło *a priori* możliwości wykorzystania tego osobowego źródła dowodowego do próby wyeliminowania wątpliwości, jakie sąd powziął, i w konsekwencji rozstrzygnięcia ich na korzyść oskarżonego, skutkującego niezasadnym jego uniewinnieniem, bądź wykluczyło *a priori* możliwość wykorzystania tego osobowego źródła dowodowego do potwierdzenia okoliczności podawanych w wyjaśnieniach oskarżonego lub weryfikacji wersji zdarzeń przez niego podawanej, a tym samym skutkowało uznaniem depozycji wskazanego za niewiarygodne wobec braku potwierdzenia w innych dowodach i sprzeczności z zeznaniami jedyne w sprawie świadka – pokrzywdzonego (należy wskazać dane świadka), w konsekwencji skutkując niezasadnym uznaniem go za winnego przypisanego mu czynu i tym samym mogło mieć wpływ na treść wyroku;
- tj. art. 410 k.p.k. poprzez (należy wskazać sposób uchybienia, naruszenia tego artykułu) poddanie karnoprawnemu wartościowaniu i uczynienie podstawą faktyczną wyroku zeznań bezpośredniego świadka zdarzenia stanowiącego istotę przypisanego oskarżonemu czynu, co istotne, którego protokół depozycji z innej sprawy załączono dopiero na etapie postępowania sądowego wraz z wnioskiem dowodowym strony (wskazać której) o posłuchanie wskazanej osoby w charakterze świadka (wskazać dane osoby), pomimo ich nieujawnienia w toku rozprawy głównej w żadnej z dwóch możliwych w świetle aktualnie obowiązujących przepisów Kodeksu postępowania karnego form, czy to odczytania (art. 391 § 1 k.p.k.), czy bez odczytania (art. 405 § 2 i 3 pkt 2 k.p.k.), gdyż wobec braku możliwości doręczenia wnioskowanej do przesłuchania osobie wezwania, nie stawiała się ona bezpośrednio przed sądem, przez co nie została przesłuchana w charakterze świadka, nie odczytano też jej zeznań z załączonego do akt protokołu w trybie art. 391

§ 1 k.p.k., przy tym w sytuacji sprzeciwu strony przeciwnej wobec tego wniosku dowodowego i braku w tym zakresie postanowienia o jego uwzględnieniu (art. 368 § 1 k.p.k.), depozycje te nie zostały również ujawnione *ex lege* z chwilą zamknięcia przewodu sądowego, zatem w istocie w sytuacji procesowej braku zgodnego z prawem wprowadzenia tego dowodu do materiału dowodowego będącej przedmiotem rozpoznania sprawy, co miało wpływ na treść wyroku, bowiem to one, przy braku innych istotnych dowodów, posłużyły w głównej, zasadniczej mierze do ustalenia stanu faktycznego sprawy, zwłaszcza przebiegu inkryminowanego zdarzenia, czy poprzez nieuwzględnienie, zupełne pominięcie zeznań świadka (wskazać dane świadka), czego niepodważalnie dowodzi brak odniesienia do nich, ich karnoprawnego wartościowania, co wobec zignorowania wynikających z jego depozycji okoliczności (należy wskazać jakich) mogło skutkować błędnym ustaleniem stanu faktycznego w sprawie w zakresie braku sprawstwa oskarżonego, czy odwrotnie, i tym samym mogło mieć wpływ na treść wyroku;

- tj. art. 170 § 1 pkt od 1 do 6 (wskazać właściwy) k.p.k. poprzez (należy wskazać sposób uchybienia, naruszenia tego artykułu) bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego (wskazać wnioski) np. o przesłuchanie w charakterze świadka (wskazać dane osobowe) lub o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego (ponowienie dowodu z opinii wymaga zaistnienia warunków z art. 201 k.p.k., zatem wówczas zarzut powinien dotyczyć naruszenia właśnie tego przepisu) na okoliczność (wskazać okoliczności, na jakie miał być dopuszczony dowód) z zaznaczeniem, że są one istotne dla meritum sprawy, pomimo braku wskazanej w tym przepisie przesłanki (odnieć się do podstawy oddalenia wniosku – jej braku, np. wskazać, że dowód da się przeprowadzić, czy dlatego jest przydatny dla stwierdzenia danej okoliczności, czy że nie zmierzał do przedłużenia postępowania), co wykluczyło *a priori* możliwości wykorzystania tego osobowego źródła dowodowego do weryfikacji np. okoliczności wynikającej z zeznań świadków (wskazać dane świadków), której zaistnienie oskarżony w złożonych wyjaśnieniach neguje, czy wykazania, iż oskarżony nie mógł z tej odległości usłyszeć pokrzywdzonego z uwagi na wadę słuchu, w konsekwencji skutkując niezasadnym uznaniem go za winnego przypisanego mu czynu i tym samym mogło mieć wpływ na treść wyroku;
- tj. art. 7 k.p.k. polegającą na (należy wskazać na czym polegało naruszenie) dowolnej, niepozostającej pod ochroną wskazanego przepisu ocenie dowodów i w konsekwencji uznaniu przez sąd *a quo* za nieudowodnione, iż oskarżony (należy wskazać dane oskarżonego) był w chwili popełniania zarzucanego mu czynu na miejscu zdarzenia, co implikowało jego niewinnością, podczas gdy (należy wskazać prawidłowe ustalenie i jego podstawę) z kompleksowej oceny prawidłowo przeprowadzonego dowodu z depozycji świadka (należy podać dane świadka), przy tym dokonanej na tle całości kształtu pozostałego, całościowo zebranego i właściwie przeprowadzonego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w szczególności w połączeniu z okolicznościami wynikającymi z informacji uzyskanej np. z Zarządu Transportu Miejskiego, wynika przeciwnie niż przyjął to sąd *meriti*, dowolnie w tych warunkach, sprzecznie z jednoznaczna i niebudzącą żadnych

racjonalnych wątpliwości wymową wskazanych, tworzących logiczną całość dowodów, w szczególności nie obdarzając tego osobowego źródła dowodowego walorem wiarygodności, iż wskazany świadek mógł, jak konsekwentnie i stanowczo w tym zakresie zeznał, widzieć oskarżonego na miejscu zdarzenia, gdyż dojazd z niego do domu świadka, gdzie na pewno był 20 minut później, czego w dokonanych ustaleniach nie neguje sam sąd I instancji, zajmuje jedynie 15 minut, co wobec treści wyroku mogło mieć wpływ na jego treść.

Na podstawie art. 427 § 2 i art. 438 pkt 3 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucam błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na jego treść (przykładowy, ogólny sposób formułowania zarzutów) [11],

- polegający na (należy wskazać błędne ustalenie, jego podstawę, na czym ono polegało, jaki wpływ wywarło na wyrok), podczas gdy (należy wskazać prawidłowe ustalenia oraz ich podstawę faktyczną);
- polegający na błędnym ustaleniu (podać, co zostało sprzecznie ustalone oraz co wynika z dowodów i jakich), czy nieustaleniu, bądź zniekształconym ustaleniu, na podstawie prawidłowo przeprowadzanego i zasadnie ocenionego jako wiarygodny dowód np. z zeznań świadka (należy podać dane świadka), określonej istotnej dla przedmiotu sprawy okoliczności (podać jakiej), podczas gdy z analizy depozycji wskazanego to nie wynika, czy wynika coś przeciwnego (podać co), czy na pominięciu jakiegos faktu wynikającego z określonego dowodu, co biorąc pod uwagę, iż oskarżony został uniewinniony lub odwrotnie, mogło mieć wpływ na treść wyroku.

Na podstawie art. 427 § 2 i art. 438 pkt 4 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucam rażącą niewspółmierność kary czy środka karnego, nawiązki lub niesłuszne zastosowanie albo niezastosowanie środka zabezpieczającego, czy przepadku lub innego środka (przykładowy, ogólny sposób formułowania zarzutów) [12],

- polegającą na wymierzeniu (należy wskazać wymiar kary) kary pozbawienia wolności, czyli w górnych granicach ustawowego zagrożenia za przypisane oskarżonemu przestępstwo, co jest wynikiem (przykładowo): nienadania przez sąd *meriti* właściwego znaczenia prawidłowo ustalonym okolicznościom łagodzącym (należy wskazać te okoliczności), bądź pominięcia, jak wskazuje analiza pisemnych motywów orzeczenia, przez sąd I instancji prawidłowo ustalonych okoliczności łagodzących (należy wskazać te okoliczności);
- polegającą na wymierzeniu (należy wskazać wymiar kary) kary pozbawienia wolności bez orzeczenia warunkowego zawieszenia jej wykonania wobec braku przesłanek dających podstawę do przyjęcia względem oskarżonego pozytywnej prognozy kryminologicznej, co jak wskazuje analiza pisemnych motywów orzeczenia, jest wynikiem błędnej oceny dokonanej w tym zakresie przez sąd *meriti*, podczas gdy prawidłowo ustalone okoliczności stanu faktycznego, takie jak (należy wskazać te okoliczności), oceniane przez pryzmat art. 69 § 1 i 2 k.k. i wskazanych tam podstaw zastosowania tej instytucji, implikują przyjęcie wniosku przeciwnego;

Książka zawiera zbiór starannie wybranych materiałów do ćwiczeń, które pomogą aplikantom adwokackim i radcowskim przygotować się do egzaminu zawodowego.

Opracowanie składa się z czterech części. W pierwszej znajdują się uwagi ogólne dotyczące sposobu przygotowania projektu apelacji oraz opinii prawnej o braku podstaw do jej wniesienia wraz z praktycznymi objaśnieniami i wzorami. W drugiej części zamieszczono materiały do wybranych spraw karnych i przedstawiono je w formie kazusów wraz z propozycjami ich rozwiązania. Są to materiały do pracy indywidualnej w formie zmodyfikowanych akt spraw karnych zaczerpniętych z praktyki, mające ułatwić czytelnikom przygotowanie projektu własnego skutecznego rozwiązania. Części trzecia i czwarta zawierają propozycje rozwiązań kazusów stanowiących materiał egzaminacyjny na egzaminach adwokackich oraz radcowskich, uwzględniających opis istotnych zagadnień sporządzonych przez powołany zespół do przygotowania zadań egzaminacyjnych z zakresu prawa karnego.

W nowym wydaniu szczególny nacisk położono na problematykę zarzutów apelacyjnych w warunkach zmiany modelu postępowania odwoławczego związanego z reformatoryjnym orzekaniem przez sąd odwoławczy. Zawarto w nim także uzasadnienia wyroków sporządzone zgodnie z obecnie obowiązującymi wymogami na formularzu uzasadnień w sprawach karnych oraz krótkie omówienie najistotniejszych zagadnień i problemów ułatwiających prawidłowe sporządzenie apelacji.

Małgorzata Młodawska-Piaseczna – sędzia Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie mająca doświadczenie orzecznicze w obu instancjach, obecnie orzeka w pierwszej instancji; wykładowca m.in. w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury; autorka publikacji z zakresu prawa karnego materialnego i procesowego, w tym kazusów dla aplikantów.

Igor Tuleya – sędzia Sądu Okręgowego w Warszawie; autor publikacji z zakresu prawa karnego; prowadzi szkolenia i wykłady na temat procedury karnej.

Anna Wielgolewska – sędzia Sądu Okręgowego w Warszawie; posiada doświadczenie orzecznicze w instancji odwoławczej; obecnie pracuje jako sędzia sądu pierwszej instancji; zajmowała się pracą dydaktyczną; autorka publikacji z zakresu karnego prawa materialnego i procesowego.

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: 801 04 45 45
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

